

Remissvar: Tillfälligt återinförande av taxameterdispens, I2020/00933/TM

Svenska Taxiförbundet (Förbundet) är branschorganisationen för Sveriges taxiföretag och företräder cirka 70 procent av taxibranschen.

Förbundet har tagit del av promemorian gällande Tillfälligt återinförande av taxameterdispens (per den 2020-09-11) och önskar att till Infrastrukturdepartementet inkomma med följande synpunkter.

Med den nya taxilagstiftning som träder i kraft per den 1 januari 2021 införs en ny kategori taxitrafik samtidigt som möjligheten till dispens från kravet från taxameterutrustning upphör.

Förbundet noterar att Regeringen nu föreslår att dispensmöjligheten från taxameterkravet tillfälligt skall kunna återinföras under ett år. Förbundet ser genom detta en klar risk för att olaglig taxiverksamhet inte kommer att gå att kontrollera på ett tillfredsställande sätt.

Förbundet ser det som viktigt att en sund taxiverksamhet bedrivs i Sverige i enlighet med gällande lagar och regler. Den nu föreslagna möjligheten till dispens innebär att olaglig eller osund verksamhet kan fortsätta eller till och med öka under Covid-19 pandemin, något som knappast torde ligga i Regeringens intresse.

I promemorian refererar regeringen till att "Riksdagen beslutade 2014 att tillkännage för regeringen att den nuvarande möjligheten att bevilja taxameterdispens borde upphävas (bet. 2013/14:TU18 punkt 1b, rskr. 2013/14:375)." I Trafikuskottets betänkande, som bildar underlag till riksdagens särskilda tillkännagivande, framförs att:

"Anders Ygeman m.fl. (S) påpekar i kommittémotion 2013/14:T13 att det är märkligt att regeringen i samband med propositionen om redovisningscentraler för taxi inte väljer att slopa taxameterundantaget. Motionärerna menar att undantaget är ett kryphål som gör att det inte blir likabehandling av taxibolagen. I motionen konstateras att 17 procent av taxifordonen i dag har undantag från taxameterkravet. Vidare konstateras att såväl Skatteverket och Transportstyrelsen som flera andra remissinstanser vill att taxameterundantaget tas bort. I motionen påtalas att regeringens proposition inte innehåller någon hållbar motivering till varför man behåller möjligheten att bevilja undantag från kravet på taxameter."

Av Regeringens remiss verkar det som om förslaget kommer efter en skrivelse från Transportföretagen daterad 27 mars 2020. Förbundet förvånas över att Regeringen väljer att föreslå denna åtgärd efter skrivelse från en organisation (Transportföretagen) utan att ta kontakt med branschorganisationen för taxi – dvs Svenska Taxiförbundet – vars medlemmar är skyldiga att ha taxameter.

Förbundet vill särskilt betona att Sveriges taxiföretag med få undantag utför samhällstransporter, dvs färdtjänst, skolskjutsar, rullstolstaxi och sjukresor. Flertalet taxiföretag utför dessa samhällstransporter som en mix med företagsresor och privatesor. I storstadsregionerna utgör samhällstransporterna cirka 25 procent av verksamheten, medan de utanför storstadsregionerna ofta utgör uppemot 75-95 procent. Merparten av taxiföretagen har kostnader för taxameterutrustning, medan ett fåtal hittills har kunnat få undantag och därmed minskade kostnader, vilket är en konkurrensfördel vid offentliga upphandlingar. Om möjlighet till dispens från taxameterkravet återinförs, om än med en restriktiv tillämpning, gynnas därmed ett fåtal aktörer på bekostnad av den stora merpart taxiföretag som är ålagda att uppfylla taxameterkravet och som därmed har denna kostnad.

Ett undantag från kravet på taxameterutrustning och en återinförd dispensmöjlighet, om än tillfällig, för detta kontrollverktyg (taxametern) ser Förbundet som en mycket olycklig väg att gå. Det finns många andra åtgärder Regeringen kan välja för att stödja taxibranschen under den pågående Covid-19 situationen som påverkat branschen hårt, men att ta bort kraven på ett fungerade kontrollverktyg bör inte vara ett av dessa.

Det skulle t.ex. kunna gå att införa stödåtgärder för inköp av taxameterutrustning, där stödet skulle kunna återbetalas (helt eller delvis beroende på om det är en stödåtgärd eller lån) efter en ett-årsperiod. På så sätt skulle stödåtgärden omfatta samma tidsperiod som Regeringen nu föreslår för en tillfällig dispensmöjlighet, ett år, men tidsperioden skulle rikta in sig på stöd för inköp av den avsedda utrustningen istället för ett medgivande till fortsatt dispens från kravet på avsedd utrustning.

Förbundet ser det som en bättre väg att gå än att införa förlängt undantag och dispensmöjlighet under en ett-årsperiod. EU-kommissionen har under sommaren och hösten uttalat sig positivt till statsstöd till bl.a. taxisektorn med tanke på Covid-19 pandemin. EU-kommissionen har även uttalat sig klart positiv till kontrollåtgärder inom transportsektorn för att säkerställa en sund verksamhet, varför riktade stödåtgärder med syfte att möjliggöra för taxioperatörer att införskaffa taxameterutrustning torde kunna få EU-kommissionens godkännande.

Förbundet ser även en anledning till att återge Skatteverkets remissyttrande över promemorian Redovisningscentraler för taxi (Ds 2013:66):

”Skatteverket tillstyrker förslaget om avskaffande av möjligheten att bevilja undantag från kravet på taxameter. Att utan tungt vägande skäl undanta cirka 17 % av branschen (p

5.3.1.1, sid. 72) från denna kontrollmöjlighet är inte i linje med den ansats som den föreslagna regleringen innebär.”

Förbundet ser detta yttrande som minst lika viktigt idag. Covid-19 kan inte ses som ett sådant tungt skäl vilken skulle kunna motivera att något företag i taxibranschen undantas från den kontrollmöjlighet som kravet på taxameter utgör.

Inte heller kan de skäl som anförs av Transportföretagen i sin skrivelse per den 27 mars 2020, att samhällsbetalda transporter lätt kan kontrolleras eller att majoriteten av förbeställda transporter av företagskunder sker mot faktura, ses som skäl för en återinförd dispensmöjlighet från taxameterkravet. Att inte registrera fordonets totala körsträcka öppnar för fusk, det vill säga att bilen kan användas för fler betalda körningar än vad beställningscentralen känner till. Detta är ingen ny erfarenhet för vare sig myndigheterna eller taxinäringen och förklarar varför taxameterkravet tillkommit.

Svenska Taxiförbundet avstyrker således Regeringens förslag om tillfälligt återinförande av dispens från krav på taxameterutrustning.

Svenska Taxiförbundet står självklart till Infrastrukturdepartementets förfogande i den fortsatta processen och bidrar med Förbundets branschkönnedom och sakexpertis om departementet så skulle önska.

Svenska Taxiförbundet

Claudio Skubla
Förbundsdirektör